

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Sacerdotium non ambiendum. Cap. XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

luce persusam, Constantia virtute decoratam, nec non perseverantia bono circumseptam. Equidem si talis fuerit, erit procul dubio acceptabile sacrificium, precipuum munus, immaculata hostia oblatio sancta, victima salutaris, atque thymiama fragrantissimum. Relegant iterum hæc verba dilectissimi Fratres nostri Laici plane, Divino Spiritu scripta, à primo Patriarchâ Venetiarum Beato Iustiniano, & ponderent singula: docent enim, quid illis & quo modo sit in officiis eorum faciendum, & quàm accepta sint Divinæ Maiestati, eorum officia servilia & humilia, & labores pro Dei amore purâ intentione ex charitate erga alios Fratres suscepti, & quàm sint viles animabus eorum, in hac & in alterâ vitâ. Cuius regnum colorum vim patitur, & violenti rapiunt illud, scilicet, ferventer obeuntes ministeria & officia sua; vt ait Christus Dominus.

CAPVT VIGESIMVM TERTIVM.

Sacerdotium non ambiendum.

172. **N**on ambiant sacerdotium sub prætextu animas Christo lucrificandi: tum quia Deus non ad hoc eos vocavit, quando Religionem ingredi volebant, petentes se ad gradum Laicorum admitti: tum quia in Religione in suo statu humili manendo, & officia sua obeundo, cooperantur conversioni animarum: tum quia precibus suis, & exemplari conversatione, & piis colloquiis possunt convertere multas animas, sicut convertit sanctus ille Coadiutor Alphonsus Rodriquez, qui dum Ianitoris munus per annos circiter quadraginta perfectè obiret, piis colloquiis & exemplari conversatione, ad quadringentos studiosos convertit, eos alloquens iis temporibus, quibus veniebant ad Collegium Maioricense, aliquem ex Patribus allocuturi. Hanc veritatem pulcherrimè, vt omnia alia, explicavit alter Alphonsus Rodericius noster Sacerdos & præclarus Theologus ac per annos triginta Nouitiorum Magister, à quo noster P. Thomas Sanchez libris præclaris editis celebris, gloriabatur se factum hominè: quia eius instructione & animatione in Theologicis & Iuris Canonici studiis ita profecerat. Hic ergo Pater Rodericius meritò commendat statum Coadiutorum, tanquam verè conversioni animarum incumbentem. Citans enim epistolam sacerdotis secularis Ioannis Avilæ, cõcionatoris eximij, & viri in Hispaniâ sanctitatis opinione & virtutibus heroicis celeberrimi, scriptam ad duos Sacerdotes in Societatem nostram ingressuros (qui erant P. Didacus Guffman & P. Gaspar Loarte in nostrâ historiâ commemorati) suadet, vt de proximo iuando non magnoperè laborent, ne se inquietent, quòd ministeriis huc tendentibus non applicentur. Et eam rationem dat: *Nam quicquid sit in Societate,*

inquit, etiam lances lauare & tergere, est animarum conversio: demum quoniam Religionis huius finis est, proximi animabus prodesse, & ab eius conseruatione & incremento, magnum earum commodum & bonum dependet; hinc quicquid ad huius Societatis conseruationem & augmentum dirigitur & ordinatur, esto id etiam vilissimum & abiectissimum sit, est animas conuertere, & magna ipsam consolatione obeundum est.

Adèd vt quoniam corporis huius & Religionis omnes membra sumus, vnusquisque officium & ministerium suum ritè obeundo ad fructum & vtilitatem quæ in eâ fit, concurrat & cooperetur, ac proinde omnium conuersionum & bonorum operum quæ in vniuersa Societate fiunt, participet. Quod expressè de Coadiutoribus temporalibus in Constitutionibus suis B. P. N. declarat. Quare suo quisque officio contentus & quietus esse debet, atque adèd, vt singulare Dei beneficium interpretari, quod corporis huius Societatis in quâ ipsam optabilis cultus exhibetur, & animæ ita sedulo iuantur, membrum sit. Adèd vt quicquid in Societate fit, sit animas conuertere, etiam Cocum, Ianitorem, Aedituum, & cætera agere, quia finis eiusdem est, animas conuertere; hinc quicunque Societatem adiuuat & cooperatur, huic fini cooperatur.

Ostendam id etiam multò euidentiùs: si enim soli qui prædicant, confessiones audiunt, & immediatè cum proximo agunt, hanc sibi gloriam vindicarent, & illis solis attributendus esset fructus, qui in proximo fit, magnam sanè Superiores præ aliis in Societate dolendi desolationisque occasionem haberent: hi namque minis quàm reliqui, particularibus his ministeriis possunt intendere: puta Generales & Provinciales: qui satis habent quod agant, dum Provincias suas visitant, ad litteras missas respondent, negotiaque occurrentia debitè pertractant, adèd vt illis, ad bono commodisque proximorum attendendum, tempus non superfit. Magis tamen Superior ad proximi salutem conuersionemque confert, benè suo officio fungens, & super omnes operarios suæ curæ concreditos vigilanter excubans, vt suas quique ritè & prout oportet partes exequantur: quàm si quasi aliquis de turbâ consentibus aures daret, & cõcionationes ad populum haberet. Quemadmodum operis alicuius Præfectus, artifex, & superintendens dum procurat & aduigilat, omnes vt munia sua debitè legitimeque adimpleant, plus in eo præstat, quàm priuatus aliquis operarius: & Dux in bello plura facit, dum suis agenda cauendaque præscribit, quàm si vt gregarius miles manum cum hoste consereret: immo verò solus facit id quod omnes adiuvet ac dirigat: Itaque ei vni victoria adscribitur. Ita pariter apud nos, is qui sacrarium curat, qui Ianitorem agit, qui alia officia domestica obeunt, non minus animas conuertunt, quàm aut Concionatores

tōr aut Confessarius : quōd ad hoc eos adiuent, & opem præsent, dum hoc eos onere leuant, quō in hisce ministeriis se commodē occupent, quibus alioquin vacare & intendere non valent.

Hoc est esse vnum Corpus, & omnes huius corporis membra. Quemadmodum corporis alicuius membra non idem omnia officium habent, sed suum vnaquæque proprium : & sicut quo vnumquodque membrum fungitur officio, non eo sibi soli fungitur, sed pro toto homine: neque enim pedes propter se solos ambulānt, nec sibi solis manus operantur, nec os pro se tantum comedit, sed propter totum hominem: atque ita de cæteris: pari modo in hoc mystico Religionis corpore se res habet. Vt ut autem hac eadem similitudine & comparatione Apostolus, etiam ad eundem finem, dum de Ecclesiâ Christi loquitur: *Sicut, inquit, corpus vnum est, & membra habet multa, omnia autem membra corporis cum sint multa, vnum tamen corpus sunt. Nam si dixerit pes, quoniam non sum manus, si dixerit auris, quoniam non sum oculus, num idēd non est de corpore: & eiusdem membrum? an non id ita fieri oportuit? Nam si totum corpus oculus, vbi auditus? si totum auditus, vbi odoratus? nunc autem posuit Deus membra, vnumquodque eorum in corpore, sicut voluit, & ita, vt vnum alterius ope indigeret; nec oculus dicere possit manus operā tuā non indigeo, aut iterum caput pedibus, non es mihi necessarius.* Ad eundem, inquit Paulus, planè modum in mystico Ecclesiæ corpore res se habet: *Nam quosdam quidem posuit Deus in Ecclesiâ primū Apostolos, secundū Prophetas, tertio Doctores, alios Prælatos & Superiores, aliis dedit gratiam curarionum, aliis genera linguarum.* Necessè est autem diuersa in Ecclesiâ esse officia & varios gradus; sed omnia sunt vna & idem spiritus, vniuersæque ad eundem finem, proximi scilicet vtilitatem, diriguntur. Ita porro & in Religione vsuuenit. Non omnes enim possunt esse oculi, non omnes linguæ, vel aures; id est, non omnes Superiores esse, nō omnes Concionatores & Confessarij, oportet sint in corpore etiā manus & pedes; nec dicere possunt oculi manus, nec caput pedi, operā tuā non egeo, omnia enim hæc officia ad finem hunc assequendum necessaria sunt, ac proinde eum qui in Societate fit fructum, nemo non sociorum facit.

Secundò, omnes omnino socij, id est, tam Fratres Laici quàm Sacerdotes, ad animarum saluationem adiuuant, & adiuuare debent, non solum eo modo quo diximus, & bonæ sanctæque vitæ exemplo, quæ sicut infra declarabimus) primarium quoddam & perëfficax ad hoc medium est, verum etiam verbis, pios, bonos, & ad salutem animarum conducentes in familiari cum proximis colloquio, conuersationeque sermones intermiscendo. Quod vnum est de medijs, per quæ multa bona in proximo

fieri solent, vnde etiam B. P. N. in septimâ Constitutionum parte, in qua de proximi iuuandi medijs agit, hoc velut primarium ac præcipuum assignat, & quidem ponit id vt generale, quo omnes omnino socij, vt procurare debent, esto etiam Laici sint, & horum eo loco speciatim meminit. *Ve autem id melius intelligeremus, & opere exequeremur, etiam in regulas ipsam retulit. Omnes, inquit, pro ratione sui gradus, datâ commodâ occasione, emittantur pijs colloquijs proximum ad meliora promouere, & consilio ac exhortatione ad bona opera, præsertim ad confessionem excitare.* Ad eod vt non Concinator solum & Confessarius, sed & obsonator, Procurator & lanitor, & qui Exeuntium socius & comes est, datæ operam debeant, bonis vt colloquijs & sermonibus, proximum iuuent, statim de rebus animæ salutaribus eum eo agendo; cum illo quidem, de pio vsu Rosarij: alium monendo, vt iuramentis abstineat, hunc, vt ad confessionem veniat, eum qui paulò prouectior est, vt quotidie vesperi conscientiam suam ante somnum examinet. Et sic constat multos fratres Laicos magnū in eis quibuscum conuersabantur, bonis suis colloquijs & sermonibus pijs fructum fecisse, multosque ad peccatorum confessionem faciendam induxisse, denique permultas Deo animas asseruisse, & fortasse plures quàm non pauci Concionatores & Confessarij.

Tertio, suis item Orationibus ad animarum conuersionem omnes cooperantur: quod sanè inter media ad hoc conducentia non postremū est, vt infra dicemus. Etiam hoc medium omnium est vniuersale. Sepè putabit Concinator, Confessarius, & is qui ad moribundos iuandos vocatur, quod ipse fructum faciat, & eum fortasse facit is, qui eius est socius, eum per feruidas preces Deo commendans, vel Coquus, qui pridiana concionis vespera, disciplinam & flagella subit, Deum precatus, vt aliqua per concionem anima conuerteretur. Quàm multos concinatoribus sacris spirituales filios, Laici fratres auferent & sibi vindicabunt: hos quidem illi suos esse putant, sed in die iudicij apparebit, non esse ipsorum, sed Fratrum Laicorum. Et Ioseph verum Pueri patrem non esse, sed tantum putatiuum: & putabatur filius Ioseph. Videntur quidem esse filij spirituales Concinatorum vel Confessariorum, putantque homines conuersi, illos Patres suos Spirituales esse, at postea apparebit eos non nisi lacrymis atque oratione Fratris alicuius Laici prognatos esse. *Donec sterilis peperit plurimos, & que multos habebat filios infirmata est. Qui protus videbatur sterilis & infrugifer, plurimos post se trahet filios, & contra, qui patris dicebatur nomine, multosque habere filios videbatur, fortasse ne vnum quidem proprium habere inuenietur. Latere sterilis quæ non parit, erumpe & clama quæ non parturit, quia multi filij deserta magis, quàm etus qui*

Luc. 3. 13.

1. Reg. 4.

II. 14. v. Bal. 4. 27.

Ll 4 habet

143
144
145
146
147
148
149
150

habet virum. Si enim feceris quod debes, fieri potest, vt pluribus spiritualibus filiis circumcingeris, quàm celebres Concionatores & Confessarij, teque postea miraberis tantis filiorum manipulis vallari, & dices in corde tuo: *Quis genuit mihi istos? Ego sterilis & non pariens*: Ego non sum Prædicator, non Confessor, non doctus; & istos quis enutrit, quis eos mihi dedit? dicam, oratio, suspiria, lacrymæ & gemitus. *Desiderium quippe pauperum exaudivit Dominus*. Oratio humiliantis se penetrat caelos: *Deus voluntatem timentium se faciet, & deprecationem eorum exaudiet*. Hoc vnum est, quòd tam multos filios dat ei, qui videbatur sterilis, & patris nomine non appellabatur.

Ifai. 49.
21.

Pf. 9. 38.

Pf. 144.
19.

1.6. c. 16.
Vit.

Hoc Concionatores, & Confessarios sæpe recogitare debere, dicebat B.P. Franciscus Xaverius, primò quidem, vt Fratribus suis se non præponerent, sibi persuadendo plus illos se præstare & operari: deinde, vt hoc pacto maiori inter se omnes vnione & caritate connectantur.

Ad hæc habent & aliud in hoc commodum & bonum Laici, scilicet, quòd cum ipsi fructum & lucrum aliquod in animabus, eo quo diximus modo faciunt, securiores sint, quàm aut Prædicatores, aut Confessarij, aut Lectores Scholastici; propterea quòd Concinator & Lector, sæpe in magno euanescenti superbiendi que agant periculo; Confessarius verò dubius semper sit, malene an benè procedat.

Huc accedit, quòd magnas ministerio & munia hæc sollicitudines & impedimenta inuoluant, ita quidem, vt non rarò homo, qui iis ritè perfungatur sui ipsius obliuiscatur, ac se ipsum & proprium profectum negligat. At Fratres Laici securè rem suam agunt, meritumque & quæstus eorum in tuto est, quia ab hac vanitate nec non ab hisce curis anxius & scrupulis planè liberi sunt. Adeò, vt semper aliquam in lucro nostro partem habeant, & non rarò etiam potissimam & maximam, dispendij verò nostri minimè participant, sed id totum nostrum sit, totum nobis obueniatur, vt inquam verò interdum non contingat, vt Concinator vanam gloriam metatur, Frater verò Laicus omnem fructum & profectum qui fit, ad se trahat, (quia non bona sed iniqua hæc esset partitio) sed omnes laboris nostri fructu gaudeamus, omnia ad maiorem Dei gloriam semper faciendo.

CAPVT VIGESIMVMQVARTVM.

Colloquia cum secularibus quomodo instituenda.

133. IN colloquijs cum Externis, agant de rebus spiritualibus, vt eos iuuent, prout præscribitur in Regula 24. Comm. & Reg. 9. Coadiut. vt

datà commodà occasione vtantur pijs colloquijs proximorum ad meliorem promouere & consilio atque exhortatione ad bona opera, præsertim ad confessionem excitare, videndo ne limites sibi à Regulâ præscriptos excedant. Ideò in Reg. 42. Comm. additum est, vt id procurent pro ratione sui gradus, hoc est, ne eo modo quo Sacerdotes & Fratres Theologi facere solent, resoluendo casus conscientie, & doctrinas Theologicas proponendo vel explicando. Hoc enim ad Laicos Fratres non spectat.

Hoc exequatur suprâ laudatus Coadiutor noster Ioannes Ximenez: *Nam fuit valde proximorum salutem, & vt omnes Deum agnoscerent, eiusque legem sanctissimam custodirent, ex quo oriebatur internum quoddam consilium ad homines iuuandos. Cum omnibus enim rusticis & ignaris hominibus occurrentibus ita colloquebatur, vt inciperet ab aliqua re, quam illi libenter audiebant, sed mox transibat ad id quod ipse cupiebat, fructum scilicet animarum eorum, & ita miscebat sermones de Deo, præcogitabat autem, que illis esset dicturus: & talem scientiam, ac peritiam ipsius gradui accommodatam Deus ei dederat, adeò, suauiter agebat, vt ordinari eos lucraretur & in moribus ac vita mutaret quibuscum agebat.*

Simili modo alter noster Coadiutor Alphòsus Rodriquez, cum officium Ibitoris per aliquot decades annorum obiret, tam salutaria miscebat cum externis colloquia, præsertim cū studiosis, vt quàm plurimos ad statum Religiosum amplectendum, alios verò ferè innumeros, ad vitam piè traducendam adduxerit. Idem faciebat Paulus Cicottus Coadiutor Italus, famâ sanctitatis Romæ celebris, cum eadè etiam sanctè mortuus, vt alios multos non commorem.

CAPVT VIGESIMVMQVINTVM.

Vsum pilei Clericalis non exigant.

134. CVM hoc Opusculum potissimum scripsim in gratiam Personarum Societatis ad obsequia manualia domestica receptarum, necessarium videtur, vt hoc loco attexam causas quibus mota est Societas nostra, vt in septimâ & octauâ Congregationibus generalibus, post longam deliberationem & rationum pro vtraque parte discussionem, statuerit, ne in posterum Laici ad eius obsequia recipiendis permitterentur vsus pilei clericalis, sed solis antea receptis in quibusdam prouincijs indulgeretur. Et quia singulari Dei & Societatis beneficio, ad sui vtrique Congregationi generali, septimæ quidem, tanquam Elector R. P. Marij Vitelleici, missus à Prouincia Poloniæ, octauæ verò tanquam Elector R. P. Vincentij Carraxæ, missus à Prouincia Lithuanie, possum indubià fide tanquam præsens & oculatus & auritus testis, hic inferere veram huius rei narrationem.

Inpri-